

EIWIT EN OLIEPAD

de veelzijdigheid van agrarische gewassen in beeld

Veldboon

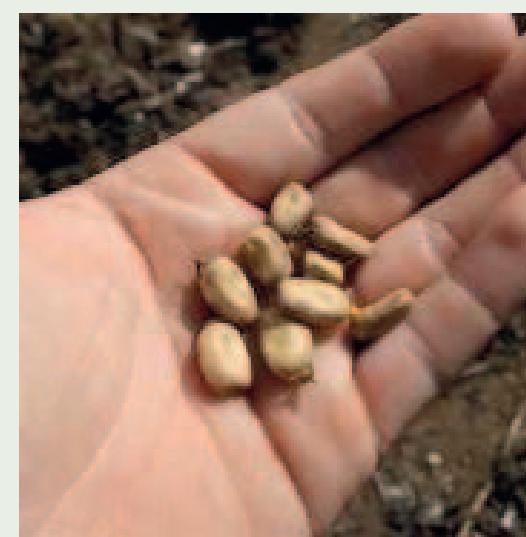
Vicia Faba

Familie: Leguminosae - Vlinderbloemenfamilie

Toepassingen en grondstof voor:

- eiwit voor veevoer
- menselijke consumptie
- honingproductie

Bloeitijd: juli en augustus - witte of bonte bloemen

Veld- en tuinbonen worden al zeer lang verbouwd en werden al in 6000 voor Christus in het Middellandse Zee gebied gegeten. De zaden waren toen echter klein. Ook in Europa werd allang voordat Amerika werd ontdekt melding gemaakt van de boon. Bonen waren in de Middeleeuwen een belangrijk onderdeel van het menu, waarvan nog allerlei recepten bewaard zijn gebleven. In Nederland bijvoorbeeld wordt traditioneel de tuinboon met bonenkruid gegeten. En de boon in het sprookje “Jaap en de bonenstaak” was een tuinboon.

De veldboon is een plant die behoort tot de vlinderbloemenfamilie. Vlinderbloemigen zijn in staat stikstof uit de lucht te binden. In de knolletjes die aan de wortels zitten, vindt het proces van stikstofbinding plaats. Deze knolletjes worden gemaakt door Rhizobium bacteriën. Met behulp van deze bacteriën kunnen vlinderbloemigen stikstof uit de lucht binden. Deze stikstof wordt gebruikt als voedsel voor de plant. In vergelijking met erwt is veldboon minder kwetsbaar: minder ziekten- en plaaggevoelig.

Veldbonen zijn een gekende teelt. Ze presteren goed als sojavervanger voor varkens, kippen én herkauwers. Bonen bevatten net als erwten veel lysine, het beperkende aminozuur in de voeding van éénmagigen. Veldbonen hebben net als koolzaad veel baat bij bijen en kunnen voor een aardige opbrengst aan honing zorgen.

De zaadopbrengst bedraagt 3 tot 8 ton per hectare met 1 tot 2 ton eiwit.

De zelfvoorzieningsgraad van plantaardige eiwitten in de Europese Unie is laag. Meer dan 70 procent van de plantaardige eiwitten worden geïmporteerd. Soja is verreweg de belangrijkste bron van deze eiwitten. De laatste jaren wordt bekeken hoe men de zelfvoorzieningsgraad van eiwithoudende gewassen in Nederland kan verhogen. De teelt van veldbonen is duurzamer dan die van de geïmporteerde sojabonen. En het maakt Europa minder afhankelijk van die importen. Veldboon past daarom perfect in het beleid om de hele veehouderij sector in Nederland te verduurzamen

Zaden van in ons land passende leguminosolen (erwt, veldboon, lupine) hebben een hoog eiwitgehalte vergeleken met dat van andere zaadgewassen doch lager dan dat van soja. De aminozuursamenstelling van leguminosolen is goed, alleen de niveaus van tryptofaan en de zwavelhoudende aminozuren zijn suboptimaal. Het gehalte aan lysine en threonine in het eiwit is hoog. Leguminosolen bevatten zogenaamde antinutritionele factoren (ANF): stoffen die de verteerbaarheid verminderen. Voederproeven met biggen en kippen laten zien dat - met name - rassen van leguminosolen met lage ANF-gehalten het soja-aandeel in mengvoeders kunnen vervangen.

Met het project Eiwit & Oliepad wil Innovatief Platteland samen met de gemeente Venray en andere partners het publiek de gelegenheid geven zich een beeld te vormen van de enorme multifunctionaliteit en de nog steeds verder te ontdekken mogelijkheden van in Europa te telen gewassen als grondstof voor de biobased economie.